

WWW-SIVUSTON UUDISTAMINEN: CASE KYMI ANTI-FLOW RY

Heikki Niemi

Opinnäytetyö
Marraskuu 2010

Mediatekniikka
Tekniikan ja liikenteen ala

Tekijä(t) NIEMI, Heikki	Julkaisun laji Opinnäytetyö	Päivämäärä 15.11.2010
	Sivumäärä 41	Julkaisun kieli suomi
	Luottamuksellisuus () saakka	Verkojulkaisulupa myönnetty (X)
Työn nimi WWW-SIVUSTON UUDISTAMINEN: CASE KYMI ANTI-FLOW RY		
Koulutusohjelma Mediatekniikka		
Työn ohjaaja(t) NIEMI, Kari		
Toimeksiantaja(t) VALKONEN, Toni – Kymi Anti-Flow ry		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Kymi Anti-Flow ry. Työn lähtökohtana oli yhdistyksen www-sivujen uudistaminen alamäkiympäristön luonteelle sekä kohderymälle sopivaksi. Työ sisälsi www-sivujen graafisen suunnittelun sekä toteutuksen Joomla! –sisällönhallintajärjestelmällä.</p> <p>Tietoperustassa tutustuttiin www-suunnittelun historiaan, web-suunnittelun vaiheisiin sekä graafiseen suunnitteluun web-ympäristössä. Suunnitteluosassa tutkittiin vastaavia sivustoja, käytettävyyden perusteita sekä sivuston typografiaa. Lopuksi toteutusosassa työ toteutettiin Joomla! -sisällönhallintajärjestelmällä.</p> <p>Työn tuloksena syntyi helposti ylläpidettävä www-sivusto, jonka ulkoasu on näyttävä ja alamäkiympäristölle sopiva. Kymi Anti-Flow ry:ltä saatu palaute sivuston ulkoasusta oli pääosin positiivista, ja erityisesti humoristisesta kuvamaailmasta pidettiin paljon. Opinnäytetyön lopputulos täytti odotukset, ja työn voidaan katsoa onnistuneen hyvin.</p>		
Avainsanat (asiasanat) graafinen suunnittelu, käytettävyys, typografia, Joomla-sisällönhallintajärjestelmä		
Muut tiedot		

Author(s) NIEMI, Heikki	Type of publication Bachelor's Thesis	Date 15.11.2010
	Pages 41	Language Finnish
	Confidential ☐ Until	Permission for web publication ☒
Title REDESIGNING AN ASSOCIATION'S WEBSITE: CASE KYMI ANTI-FLOW ASSN.		
Degree Programme Media Engineering		
Tutor(s) NIEMI, Kari		
Assigned by VALKONEN, Toni – Kymi Anti-Flow Assn.		
Abstract <p>This thesis was assigned by the Kymi Anti-Flow Association. The objective of the operational thesis was the association's website redesign for the fit of downhill biking. The project included a web site graphic design, and implementation with Joomla! Content management system.</p> <p>In the theory part the web design history, web design and graphic design stages of the web environment were studied. Part of the design was studied by using similar websites as well as considering usability criteria, and site topography. Finally, the implementation of the work was integrated with Joomla! content management system.</p> <p>The study resulted in an easily maintained web site with an impressive layout and suitability for downhill biking. The feedback of Kymi Anti-Flow Assn. on the site's appearance was mostly positive and in particular humorous pictures were found good. The Thesis's results met the expectations of the assigner and the project can be considered a success.</p>		
Keywords graphic design, usability, typography, Joomla content management system		
Miscellaneous		

SISÄLTÖ

KÄSITTEET	4
1 TYÖN LÄHTÖKOHDAT	6
1.1 Tehtävän kuvaus.....	6
1.2 Toimeksiantaja	6
1.3 Työn vaatimukset ja tavoitteet	7
2 WWW-SUUNNITTELU ENNEN JA NYT.....	7
2.1 Internetin historia.....	7
2.2 Web-suunnittelun alku.....	7
2.3 Tekniikan kehitys web-suunnittelussa	8
3 WWW-SUUNNITTELU	10
3.1 www-suunnittelun vaiheet.....	10
3.2 Tiedon keräys	10
3.3 Alustava suunnitelma	11
3.4 Suunnittelu	11
3.5 Toteutus	11
3.6 Testaus ja julkaisu.....	12
3.7 Sivuston ylläpito	12
4 JOOMLA! - SISÄLLÖNHALLINTAJÄRJESTELMÄ.....	12
4.1 Joomla!:n valinta	12
4.2 Käyttöönotto	13
4.3 Toiminnot	14
4.3.1 Sivupohjat	15
4.3.2 Lisäosat	15
4.3.3 Käyttäjien hallinta	16
5 KYMI ANTI-FLOW RY SIVUSTON SUUNNITTELU.....	17
5.1 Muutostarpeet	17
5.2 Vastaavien sivustojen tutkiminen	17
5.3 Rakenne.....	18
5.4 Teema ja ulkoasu.....	19

5.5 Käyttöliittymä	21
5.6 WWW- Sivuston typografia	22
5.6.1 Fonttilajit.....	24
5.6.2. Kymi Anti-Flow -sivuston fontit.....	25
5.7 Kuvat.....	25
5.7.1. Kymi Anti-Flow -sivuston kuvat.....	25
6 KYMI ANTI-FLOW RY SIVUSTON TOTEUTUS	26
6.2 Joomla!:n asennus.....	26
6.2 Sivupohjan luonti Joomla!:aan	27
6.2.1 TemplateDetails.xml	28
6.2.2 Index.php	28
6.2.3 styles.css	28
6.3 Lisäosat	28
6.3.1 Chrono forms	28
6.3.2 Morfeoshow.....	29
6.3.3 JCE Editor	30
6.4 Hakukoneoptimointi.....	31
6.4.1 Avainsanat	31
6.4.2 Sivuston kuvaus	32
6.4.2 Hakukoneystävälliset URL- osoitteet	32
6.5 Tietoturva	33
6.6 Testaus.....	34
7 YHTEENVETO	36
7.1 Yleinen arvio toteutuksesta.....	36
7.2 Joomla!:n soveltuvuus.....	37
7.3 Jatkokehitys ideat.....	37
LÄHTEET	38
LIITTEET	40
Liite 1: Bannerikuvat.....	40

KUVIOT

Kuvio 1. Ensimmäinen Internet-selain Mosaic.....	8
Kuvio 2. WWW-suunnittelun vaiheet asiakasprojektissa	10
Kuvio 3. Esimerkkikuva Joomla!:lla tehdystä sivustosta	13
Kuvio 4. Joomla!:n asennusohjelma.....	14
Kuvio 5. Joomla!:n oletus sivupohja.....	15
Kuvio 6. Joomla!:n käyttäjienhallinta	16
Kuvio 7. Kymi Anti-Flow - sivuston rakenne.....	19
Kuvio 8. Kymi Anti-Flow - sivuston vanha ulkoasu	20
Kuvio 9. Kymi Anti-Flow - sivuston uusi ulkoasu	21
Kuvio 10. Maailmanlaajuisesti yleisimmät ja harvinaisimmat fontit	23
Kuvio 11. Päätteellinen fontti.....	24
Kuvio 12. Päätteetön fontti	25
Kuvio 13. Chrono forms -lisäosa.....	29
Kuvio 14. Morfeoshow -lisäosa	30
Kuvio 15. JCE Editor– sisällön muokkaus työkalu.....	30
Kuvio 16. Kymi Anti-Flow - sivuston avainsanat.....	31
Kuvio 17. Kymi Anti-Flow - sivuston kuvaus.....	32
Kuvio 18. Kymi Anti-Flow - sivuston Uutiset-osion alkuperäinen osoite	32
Kuvio 19. Kymi Anti-Flow - sivuston Uutiset-osion hakukoneystävällinen URL-osoite	32
Kuvio 20. Adobe Browser Lab -ohjelma	35

KÄSITTEET

CSS	(Cascading Style Sheets) on WWW-dokumenteille kehitetty tyyliohjeiden laji. CSS on kaskadinen tyyliohjejärjestelmä, eli dokumentille voi määrittellä useita tyyliohjeita, jotka yhdistetään yhdeksi säännöstöksi.
GNU	(General Public License) on vapaa ohjelmistolisenssi, jonka tarkoitus taata käyttäjälle oikeus kopioida, muuttaa ja jakaa edelleen ohjelmia ja niiden lähdekoodia.
HTML	(Hypertext Markup Language) on sivunkuvauskieli, jolla voidaan kuvata hypertekstiä.
JavaScript	on alun perin Netscape Communications Corporationin kehittämä pääasiassa Web-ympäristössä käytettävä komentosarjakieli, jolla voidaan lisätä Web-sivuille dynaamista toiminnallisuutta.
MySQL	on tehokas SQL-tietokannan hallintajärjestelmä, joka on suosittu etenkin web-palveluissa. MySQL:n omistaa Sun Microsystems.
PHP	(Hypertext Preprocessor) on erityisesti Web-palvelinympäristöissä käytetty ohjelmointikieli, jota käytetään dynaamisten web-sivujen luonnissa.
URL	(Uniform Resource Locator) on tapa määrittää WWW:ssä olevien tietojen osoitteet selkeästi ja yksiselitteisesti.

WCMS	<p>(Web Content Management System) WWW-sisällönhallintajärjestelmä, jolla voidaan hallita Internet-sivustojen sisältöjä selaimen avulla.</p> <p>Käyttäjä voi lisätä sisältöä, mediatiedostoja sekä hallinnoida muita käyttäjiä. Järjestelmän käyttö ei edellytä ohjelmointitaitoja.</p>
W3C	<p>(The World Wide Web Consortium) on kansainvälinen yritysten ja yhteisöjen yhteenliittymä, jonka on tarkoitus ylläpitää ja kehittää www:n standardeja. Se perustettiin vuonna 1994.</p>
XHTML	<p>(Extensible Hypertext Markup Language) on HTML:stä kehitetty sivunkuvauskieli, joka täyttää XML:n muotovaatimukset.</p>

1 TYÖN LÄHTÖKOHDAT

1.1 Tehtävän kuvaus

Opinnäytetyö toteutettiin Kouvolan Kotkan seudun maastopyöräilijöiden muodostamalle Kymi Anti-Flow ry:lle. Opinnäytetyössä suunniteltiin ja toteutettiin Kymi Anti-Flow - sivuston uudistus. Työhön kuului sivuston graafinen suunnittelu sekä tekninen toteutus avoimen lähdekoodin Joomla! - sisällönhallintajärjestelmällä. Lisäksi tarkasteltiin www-suunnittelun historiaa, vaiheita sekä graafista suunnittelua www-sivustoilla. Tavoitteena oli toteuttaa käyttäjäystävällinen, näyttävä ja helposti päivitettävä sivusto, joka vastaisi toimeksiantajan tarpeita. Opinnäytetyötä voidaan soveltaa myös ohjeena muissa www-sivustoprojekteissa.

1.2 Toimeksiantaja

Kymi Anti-Flow on Kouvolan Kotkan seudun maastopyöräilijöiden muodostama yhdistys. Se rekisteröitiin virallisesti tammikuussa 2009, vaikka toiminta on alkanut jo vuosia aiemmin epävirallisemmassa muodossa. Yhdistys on Suomen Pyöräilyunioni ry:n jäsen seura, jonka toiminta keskittyy enimmäkseen downhill/freeride/dirt - alalajeihin. (Kymi Anti-Flow 2008.)

Suuri osa jäsenistä kiertää myös alamäkiajokilpailuja aktiivisesti ja tekee ajoharjoittelumatkoja aina ulkomaille asti. Seuran jäseniä on nähty vuosien varrella DH-kisojen palkintokorokkeella niin Jokamies-, M18-, M30 kuin Elite-luokissa. Osa jäsenistä on käynyt myös ulkomaisissa kisoissa Euroopassa. (Mt.)

1.3 Työn vaatimukset ja tavoitteet

Sivustolle määriteltiin vaatimukset, jotka sen tulee täyttää. Sivuston tuli olla helppokäyttöinen, selkeä ja ulkoasullisesti näyttävä. Lisäksi sen tuli olla helposti päivitettävissä.

Sivuston kohderyhmänä toimivat alamäkiajosta kiinnostuneet nuoret, joten ulkoasu on tärkeässä roolissa sivujen suunnittelussa. Sivuston on tuotava esille alamäkipyöräilyn vauhdikkuutta, vaarallisuutta ja samalla rentoa yhteishenkeä. Sivuston tavoitteena on herättää kiinnostusta alamäkiajoon, sekä toimia markkinointikanavana Kymi Anti-Flow ry:lle. Lisäksi sivuston tulee tarjota ajankohtaista tietoa yhdistyksen toiminnasta.

2 WWW-SUUNNITTELU ENNEN JA NYT

2.1 Internetin historia

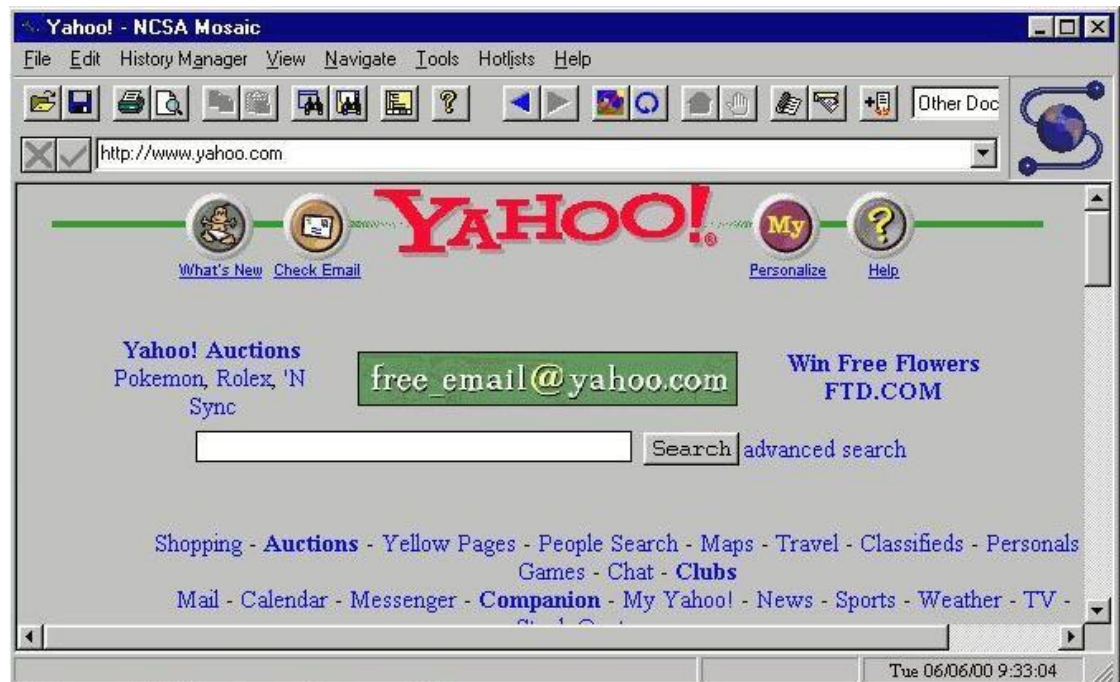
Vaikka Internet nykyisin yhdistääkin ihmisiä ympäri maailman, sen alkuperäinen tarkoitus ei ollut toimia maailmanlaajuisena tietoverkkona, joka yhdistäisi paikallisia tietoverkkoja toisiinsa. 1960-luvulla se toimi tiedemiesten ja armeijan tehokkaana apuvälineenä siirtää tietoa tietokoneiden välillä puhelinlinjoja pitkin. Vasta 1980-luvulla Internet tuli myös asiantuntijoiden, kouluttajien ja kaupallisten sekä sotilaallisten virastojen käyttöön. Varsinaisesta www-suunnittelusta voitiin puhua 10 vuotta myöhemmin. (Edison 2008.)

2.2 Web-suunnittelun alku

Web-suunnittelu sai alkunsa 1990-luvulla. Ensimmäinen ilmainen selainohjelma oli Mosaic(ks. kuvio 1), joka julkaistiin vuonna 1993. Vuoden kuluttua julkaisusta sillä oli lähes 2 miljoonaa käyttäjää, vaikka ensimmäiset web-sivustojen ulkoasut olivat hyvin

rajoittuneita ja tekniikaltaan yksinkertaisia. Tällöin sivut koostuivat pelkästään html-merkintäkielestä sisältäen sisältötekstejä, linkkejä sekä pieniä kuvia. Rakenne oli hyvin linjamainen, ja niiden tärkein tehtävä oli sisällön näyttäminen.

(Edison 2008.)

Kuvio 1. Ensimmäinen internet-selain Mosaic

Vuonna 1994 W3C perustettiin asettamaan standardit ja ohjeet, joita www-sivujen tulisi noudattaa. W3C:n tehtävänä oli kehittää web teknologioita, kuten html:ää maailmanlaajuisesti toimiviksi ja hakukoneystävällisiksi. Samalla se huolehti, ettei yksikään suuryritys pystyisi luomaan monopolia www-suunnitteluun vaadittavilla teknologioilla. W3C:n vaikutuksesta www-suunnittelun opettelu ja esimerkiksi html:n ja CSS:n katselu suoraan selaimesta on mahdollista kaikille asiasta kiinnostuneille. (Mt.)

2.3 Tekniikan kehitys web-suunnittelussa

Nykyisin www-sivut ovat hienoja, erilaisia ja ominaisuuksiltaan rikkaita. Tekniikoiden ja selainohjelmien kehittyessä sivustojen ylläpito on siirtynyt yhä enemmän käyttäjille, ja staattisten sivujen suunnittelu jää yhä enemmän dynaamisuuden varjoon. Sisäl-

lön määrä Internetissä on kasvanut räjähdysmäisesti, ja sivustot pyritään luomaan siten, että tavallinen käyttäjä voi muokata sivuston sisältöä tietämättä sivuston tekniikasta tai ohjelmoinnista mitään. Nykyisin on tärkeää, että sisältö on mahdollisimman tuoretta. (Edison 2008.)

Tekniikan kehitys on vaikuttanut myös sivustojen toteutusteknologioihin ja ulkoasuun. Sivustot sisältävät videoita, ääntä sekä yhä hienompia graafisia elementtejä. Sivustot koostuvat useista eri ohjelmointikielistä, kuten JavaScript, PHP ja Actionscript. Näyttöjen resoluutiot ja yhteysnopeudet ovat kasvaneet, mikä mahdollistaa suurempien kuvien ja erilaisten animaatioiden käytön. www-suunnittelijan on jatkuvasti päivitettävä omaa osaamistaan samalla, kun teknologiat kehittyvät. (Mt.)

Sivustojen laajuuden kasvaessa myös käytettävyyden merkitys on kasvanut. Sivustojen on oltava mahdollisimman helppoja käyttää, eikä ärsyttävää käyttäjää. Käytettävyydestä onkin muodostunut oma tieteen alansa etenkin www-suunnittelussa. (Mt.)

Samalla kun tekniikka on kehittynyt, myös kynnys tehdä Internet-sivuja on kasvanut. www-suunnittelijan on hallittava useampia teknologioita, tietää ohjelmoinnista, käytettävyydestä, typografiasta sekä graafisesta suunnittelusta. Nykyään kaupalliset sivustot toteutetaankin projektina, jossa joka osa-alueella on oma ammattilaisensa. Esimerkiksi suuren yrityksen verkkokaupan ulkoasusta vastaa graafinen suunnittelija, tekstisisällöstä copywriter, käyttöliittymästä käyttöliittymäsuunnittelija ja sivuston toiminnallisuudesta ohjelmoija. Yhä harvemmin laajemmat www-sivustot ovat yhden ihmisen toteuttamia. (Mt.)

3 WWW-SUUNNITTELU

3.1 www-suunnittelun vaiheet

www-sivustojen laajuus ja tekniikan kehitys ovat vieneet sivustojen suunnittelua ja toteutusta yhä ammattimaisempaan suuntaan, ja etenkin isommat sivustot toteutetaan nykyisin erilaisina projektitöinä, joilla on eri vaiheita. www-sivuston suunnittelussa asiakasprojektissa ovat nähtävissä kuvion 2 mukaiset vaiheet.

(Selene 2008.)

Kuvio 2. WWW-suunnittelun vaiheet asiakasprojektissa

3.2 Tiedon keräys

Tiedon keräyksellä selvitetään tarvittavat taustatiedot asiakkaasta ja tavoitteista, jotka vaikuttavat www-sivustoon. Tärkeää on selvittää perusasiat yrityksestä ja kuinka sen toimintaa voidaan tehostaa www-sivustolla. Mietittäviä asioita ovat sivuston

käyttötarkoitus, tavoitteet, kohderyhmä ja tuleva sisältö. Vaiheen tuloksena syntyvät esitiedot asiakkaasta ja www-sivustoon tulevista ominaisuuksista. (Selene 2008.)

3.3 Alustava suunnitelma

Ensimmäisen vaiheen perusteella kootaan rakennekaavio www-sivustosta. Rakennekaavio on hierarkkinen kuvaus sivuston rakenteesta, jonka on tarkoitus kuvata sivustolle tulevaa sisältöä ja näyttää, millainen navigaatio sivuille on tarkoitus toteuttaa. (Selene 2008.)

Alustavaan suunnitelmaan tulee myös miettiä, millaisia teknologioita sivustolta vaaditaan ja niihin kuluva resurssimäärä. Lisäksi on syytä pohtia, tarvitaanko sivustoon esimerkiksi lomakkeita, verkkokauppaa tai sisällönhallintajärjestelmää.

Vaiheen tuloksena syntyvät rakennekaavio sekä tunti- ja hinta-arviot. (Mt.)

3.4 Suunnittelu

Suunnitteluvaiheessa mietitään sivuston ulkoasu ja teema. Kohderyhmällä on suuri vaikutus tulevaan ulkoasuun. Sivujen värien ja graafisten elementtien tulisi myös tukea yrityksen värejä ja logoa. Vaiheen aikana sivustosta tehdään korkeintaan 2 ulkoasuehdotusta, minkä jälkeen ne hyväksytetään asiakkaalla. Tärkeää on olla tiiviissä yhteydessä asiakkaan kanssa ulkoasuun tehtävistä muutoksista, jotta lopputulos olisi miellyttävä ja yllätyksiltä välttyttäisiin. Vaiheen tuloksena syntyy asiakkaan hyväksymä ulkoasuehdotus. (Selene 2008.)

3.5 Toteutus

Toteutusvaiheessa hyväksytty ulkoasuehdotus rakennetaan toimivaksi Internet-sivustoksi. Sivustoon ohjelmoidaan myös sovitut toiminnot, kuten esimerkiksi verkkokauppa tai julkaisujärjestelmä. Lisäksi kiinnitetään huomiota sivuston tietoturvaan

ja hakukoneystävällisyyteen. Toteutusvaihe vie yleensä eniten aikaa riippuen sivuston laajuudesta. Vaiheen tuloksena syntyy testaamaton www-sivusto. (Selene 2008.)

3.6 Testaus ja julkaisu

Testauksen aikana sivustoa kokeillaan eri Internet-selaimilla, ja varmistetaan että sivusto toimii kaikilla yhtä hyvin. Lisäksi katsotaan, että ohjelmointi on validia. Käyttäjän on pystyttävä selaamaan sivustoa ilman ongelmia. Testauksen aikana tarkistetaan sivuston toiminnot, kuten lomakkeet ja erilaiset ohjelmoinnit. Myös html:n ja css:n oikeellisuus tarkistetaan. Jos sivusto toimii kunnolla, se voidaan hyväksyttää asiakkaalla ja julkaista. Vaiheen tuloksena syntyy julkaistu www-sivusto. (Selene 2008.)

3.7 Sivuston ylläpito

Julkaisun jälkeen tulisi ylläpitää sivustoa ja varmistaa, että sivuston sisältö ei pääse vanhenemaan. Lisäksi tulisi ottaa huomioon sivuista tullut käyttäjäpalaute. Ylläpidon aktiivisuus riippuu sivuston käyttötarkoituksesta. Jos sivusto on toteutettu julkaisujärjestelmällä, päivityksiä tehdään todennäköisesti usein. Toisaalta pienemmissä ja staattisissa esittelysivustoissa päivitystarpeita tulee harvoin. Ylläpito tulee jatkumaan joko sivuston tekijän tai asiakkaan toimesta. Ylläpidon toteutuksesta voidaan tehdä erillinen sopimus. (Selene 2008.)

4 JOOMLA! - SISÄLLÖNHALLINTAJÄRJESTELMÄ

4.1 Joomla!-n valinta

Joomla! on avoimen lähdekoodin (GNU) www-sisällönhallintajärjestelmä, jonka avulla voidaan lisätä ja päivittää www-sivujen sisältöä. Joomla!-n helppokäyttöisyys ja laajennettavuus ovat tehneet siitä maailmanlaajuisesti suosittun. Arviolta 2,5 prosentissa (10.8.2009) Internet-sivustoissa on hyödynnetty Joomla!- sisällönhallintajärjes-

telmää. Lisäksi siihen on saatavilla yli 3000 ilmaista tai maksullista lisäosa. (Joomla, Teeman 2009). Joomla! sopii pienille sekä suurille sivustoille(ks. kuvio 3).

Kuvio 3. Esimerkkikuva Joomla!:lla tehdystä sivustosta

Opinnäytetyöhön valittiin Joomla! useista syistä johtuen. Se oli jo ennestään tuttu osalle Kymi Anti-Flow -yhdistyksestä, joten käyttöönoton odotettiin olevan helppoa. Lisäksi sen laajennettavuus tarjoaa hyvät mahdollisuudet erilaisten lisäosien käyttöön, joten työssä voitiin keskittyä enemmän graafiseen suunnitteluun sekä käytettävyyteen. Lisäksi Joomla!:n käyttäjiä on paljon, ja Internetistä löytyy runsaasti tietoa Joomla!:n toiminnallisuudesta. Tämä koettiin suureksi eduksi varsinkin, jos teknisiä ongelmia sattuisi tulemaan työn edetessä.

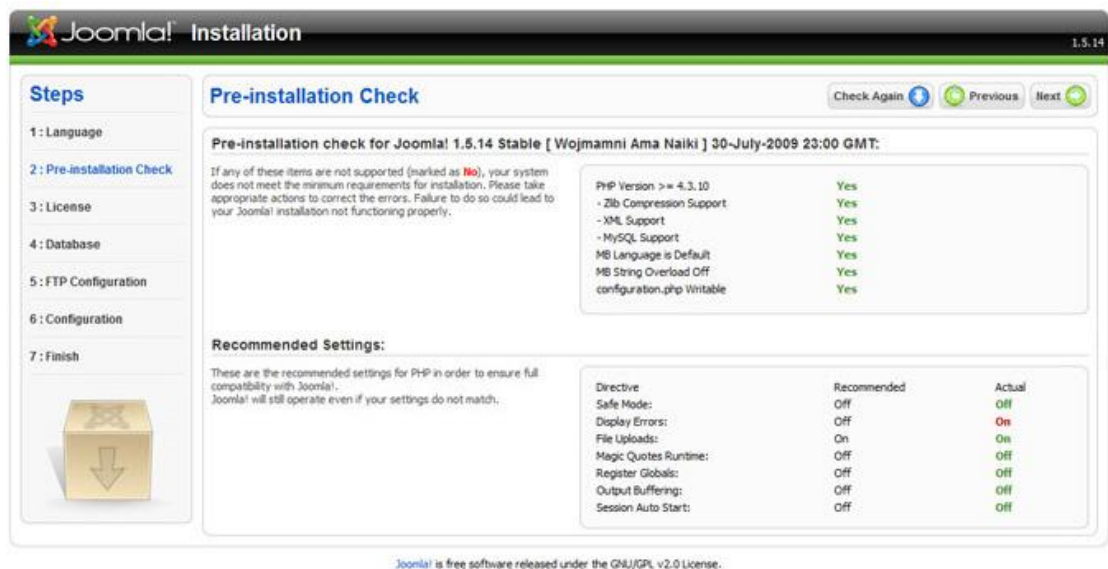
4.2 Käyttöönotto

Joomla! asennetaan palvelimelle, jonka vähittäisvaatimukset ovat seuraavat:

- PHP 4.2.x tai uudempi
- PHP:ssä oltava MySQL-, XML- ja Zlib-tuki.

- MySQL 3.23.x tai uudempi
- Apache 1.13.19 tai uudempi (myös IIS käy).

Asennuksessa on seitsemän vaihetta, joiden aikana määritetään kieli, käytettävä tietokanta, sivuston nimi, käyttäjätunnukset sekä sivuston osoite. Asennusohjelma neuvoo käyttäjää jokaisessa vaiheessa. Asennuksen jälkeen käyttäjän on poistettava asennuskansio palvelimelta. Tämän jälkeen Joomla! on käyttövalmis. (NagregMedia, 2007.)

Steps

- 1: Language
- 2: Pre-installation Check
- 3: License
- 4: Database
- 5: FTP Configuration
- 6: Configuration
- 7: Finish

Pre-installation Check

Check Again Previous Next

Pre-installation check for Joomla! 1.5.14 Stable [Wojmamni Ama Naiki] 30-July-2009 23:00 GMT:

If any of these items are not supported (marked as **No**), your system does not meet the minimum requirements for installation. Please take appropriate actions to correct the errors. Failure to do so could lead to your Joomla! installation not functioning properly.

PHP Version >= 4.3.10	Yes
- Zlib Compression Support	Yes
- XML Support	Yes
- MySQL Support	Yes
MB Language is Default	Yes
MB String Overload Off	Yes
configuration.php Writable	Yes

Recommended Settings:

These are the recommended settings for PHP in order to ensure full compatibility with Joomla!. Joomla! will still operate even if your settings do not match.

Directive	Recommended	Actual
Safe Mode:	Off	Off
Display Errors:	Off	On
File Uploads:	On	On
Magic Quotes Runtime:	Off	Off
Register Globals:	Off	Off
Output Buffering:	Off	Off
Session Auto Start:	Off	Off

Joomla! is free software released under the GNU/GPL v2.0 License.

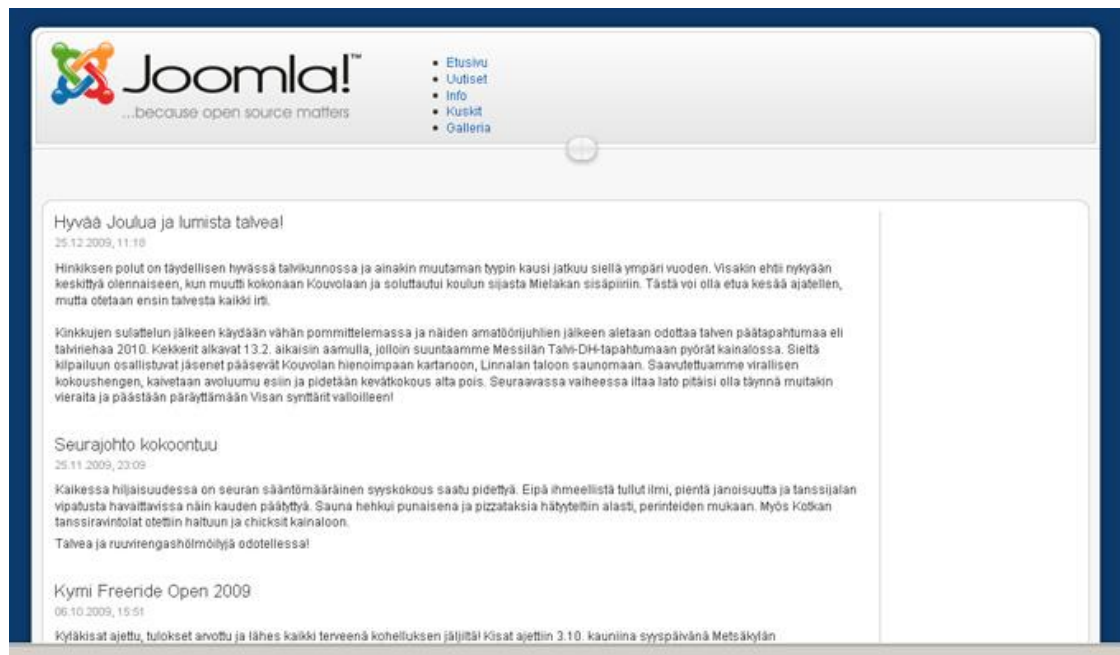
Kuvio 4. Joomla!:n asennusohjelma

4.3 Toiminnot

Joomla! sisältää helppokäyttöisen ja selkeän ylläpitoliittymän, joka toimii Internet-selaimella. Ylläpitoliittymällä voidaan hallinnoida koko sivustoa ja sen toimintoja. Lisäksi sen avulla asennetaan sivupohjia, lisäosia sekä kielipaketteja.

4.3.1 Sivupohjat

Joomla! sisältää sivupohjien hallinnan, jolla voidaan vaihtaa sivuston ulkoasua. Sivupohjan tarkoitus on näyttää sivuston ulkoasu sekä esittää sisältö tietokannasta. Sivustolla voidaan käyttää yhtä sivupohjaa (ks. kuvio 5) tai luoda jokaiselle sisältösivulle oma sivupohja. Sivupohjia on mahdollista toteuttaa ja muokata html:n sekä CSS:n avulla, lisäksi Internetistä löytyy lukuisia ilmaisia tai maksullisia sivupohjia.

Kuvio 5. Joomla!-n oletus sivupohja

4.3.2 Lisäosat

Joomla!-ssa lisäosat koostuvat komponenteista, moduuleista ja liitännäisistä. Lisäosilla voidaan laajentaa Joomla!-n alkuperäisiä ominaisuuksia ja näin mahdollistetaan laajojen ja persoonallisten sivustojen luominen ilman ohjelmointitaitoja.

Komponentit

Komponentit ovat Joomla!-n toiminnallisuuden tärkeimpiä elementtejä tai sovelluksia, jotka usein esitetään sivupohjan keskeisellä sisältöalueella. Esitystapa riippuu käytössä olevasta sivupohjasta. Näitä elementtejä ovat esimerkiksi mainospalkit, uutissyötteen tai linkit. (Kankaanperä 2008.)

Moduulit

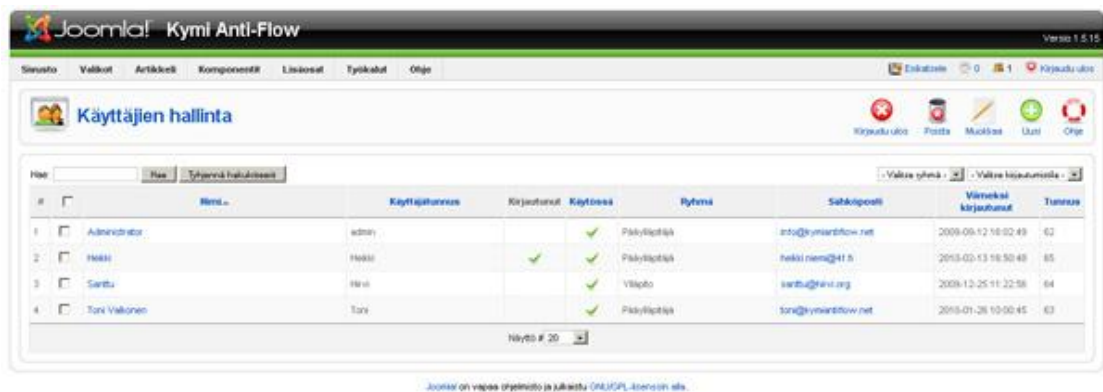
Moduulit ovat pieniä ohjelmia, jotka laajentavat sivuston toiminnallisuutta. Moduulit voivat sisältää esimerkiksi päävalikon, alavalikon tai flash-esityksen. (Mt.)

Liitännäinen

Liitännäinen on pieni ohjelma, jolla voidaan käsitellä ja muokata sisältöä ja sen ulkoasua. Esimerkkejä liitännäisistä ovat WYSIWYG- muokkausohjelmat sekä videon tai audion liittäminen sisältöön. (Mt.)

4.3.3 Käyttäjien hallinta

Joomla! sisältää käyttäjien hallinnan (ks. kuvio 6), jossa jokaiselle käyttäjälle määritellään käyttäjäryhmä. Käyttäjäryhmät on jaettu seitsemään eri ryhmään käyttöoikeuksien mukaan. Käyttäjille pystytään antamaan oikeuksia sivuston julkiselle puolelle tai hallintasivulle.

#	☐	Nimi...	Käyttäjänimi	Kirjautunut	Käytössä	Ryhmä	Sähköposti	Viereksi kirjautunut	Tunus
1	☐	Administrator	admin		✓	Päylyttävä	ant@ymiantiflow.net	2009-09-12 16:02:49	62
2	☐	Heikki	heikki	✓	✓	Päylyttävä	heikki.niem@41.fi	2015-02-13 18:50:48	85
3	☐	Sarttu	hivi			Välähtö	sarttu@hivi.org	2009-12-25 11:22:58	64
4	☐	Toni Valkonen	Toni		✓	Päylyttävä	toni@ymiantiflow.net	2015-01-28 10:00:45	63

Näyttö # 20

Kuvio 6. Joomla!:n käyttäjien hallinta

5 KYMI ANTI-FLOW RY SIVUSTON SUUNNITTELU

5.1 Muutostarpeet

Suunnittelupalaverissa käytiin läpi Kymi Anti-Flow sivuston muutostarpeet. Sivuston vanha ulkoasu haluttiin uusia kokonaan. Sivustolle haluttiin enemmän alamäkipyöräilyyn liittyvää ulkoasua. Sivuston tuli olla myös helppokäyttöinen ja helposti päivitettävä. Lisäksi sivustolla tuli olla palautelomake, kuvagalleria, flashbanneri sekä linkitys foorumille. Pääasiallinen tarve oli kuitenkin sivuston ulkoasun uudistaminen teemaan sopivaksi.

5.2 Vastaavien sivustojen tutkiminen

Sivuston ulkoasun suunnittelu aloitettiin muiden alamäkipyöräilyaiheisten sivustojen tutkimisella. Toimeksiantaja oli koonnut listan pitämistään eri sivuista. Toiveena oli, että joitakin ideoita poimittaisiin listalta löytyvistä sivustoista ja hyödynnettäisiin opinnäytetyössä. Lisäksi tutustuttiin muiden lajien, kuten lumilautailu-, rullalautailu- ja motocross- sivustoihin. Tavoitteena oli löytää ideoita ja ajatuksia Kymi Anti-Flow -sivuston tulevaan ulkoasuun sekä toiminnallisuuksiin.

Toimeksiantajalta saadussa listassa oli 5 eri alamäkipyöräilyyn keskittyntä sivustoa. Sivustot olivat ulkoasuiltaan vaihtelevia, mutta myös yhtäläisyyksiä löytyi paljon. Seuraavia ominaisuuksia löytyi lähes jokaiselta sivustolta:

- paljon erilaisia sisältökuvia
- suuret taustakuvat
- navigaatio usein horisontaalinen, selkeä ja näyttävä
- erilaiset mediaelementit, kuten flashvideot ja animaatiot
- suuret kontrastierot, värejä käytetty paljon
- kuva- ja videogalleriat.

Löydettyjen ominaisuuksien perusteella alettiin tehdä alustavaa suunnitelmaa Kymi Anti-Flow -sivustolle. Tutkituista ominaisuuksista saatiin myös tärkeää tietoa rakennesuunnitelmaa varten.

5.3 Rakenne

www-sivustoa uudistettaessa sen toiminnallisen rakenteen tulisi säilyä mahdollisimman vakaana. Jos muutoksia tehdään, niiden tulisi olla pieniä ja asteittaisia. Jos sivustoa käyttävä henkilö havaitsee sivuston joka kerta olevan erinäköinen ja toiminnoiltaan erilainen, on suhde käyttäjän ja sivuston välillä rakennettava aina uudestaan. Sivustossa usein käyvä saattaa ärsyntyä vielä enemmän, jos hän on tottunut siihen, että napsauttamalla tiettyyn kohtaan pääsee juuri sinne, mikä häntä kiinnostaa. Toisaalta, jokin pieni vaihtelu on hyväksi varsinkin hyvin aktiivisille käyttäjille. Jos pääsivu on ihan samanlainen vuodesta toiseen, se voi kyllästyttää (Korpela & Linjama 2005, 151).

Kymi Anti-Flow -sivuston rakenne päätettiin säilyttää lähes ennallaan, ainoastaan muutamia kohtia karsimalla. Videot- osio jätettiin sivustolta toistaiseksi pois kokonaan, sillä videoita oli vähän ja laatu ei ollut tarpeeksi hyvää. Lisäksi etusivulle lisättiin tiivistetty tieto yhdistyksestä. Ennen etusivulta näki ainoastaan ajankohtaiset tapahtumat, ja tällöin uusi käyttäjä joutui etsimään tietoa sivustosta info- osion alta, jotta tietäisi sivuston tarkoituksen. Uudistettuun sivustoon toteutettiin kuvio 7:n mukainen rakenne.

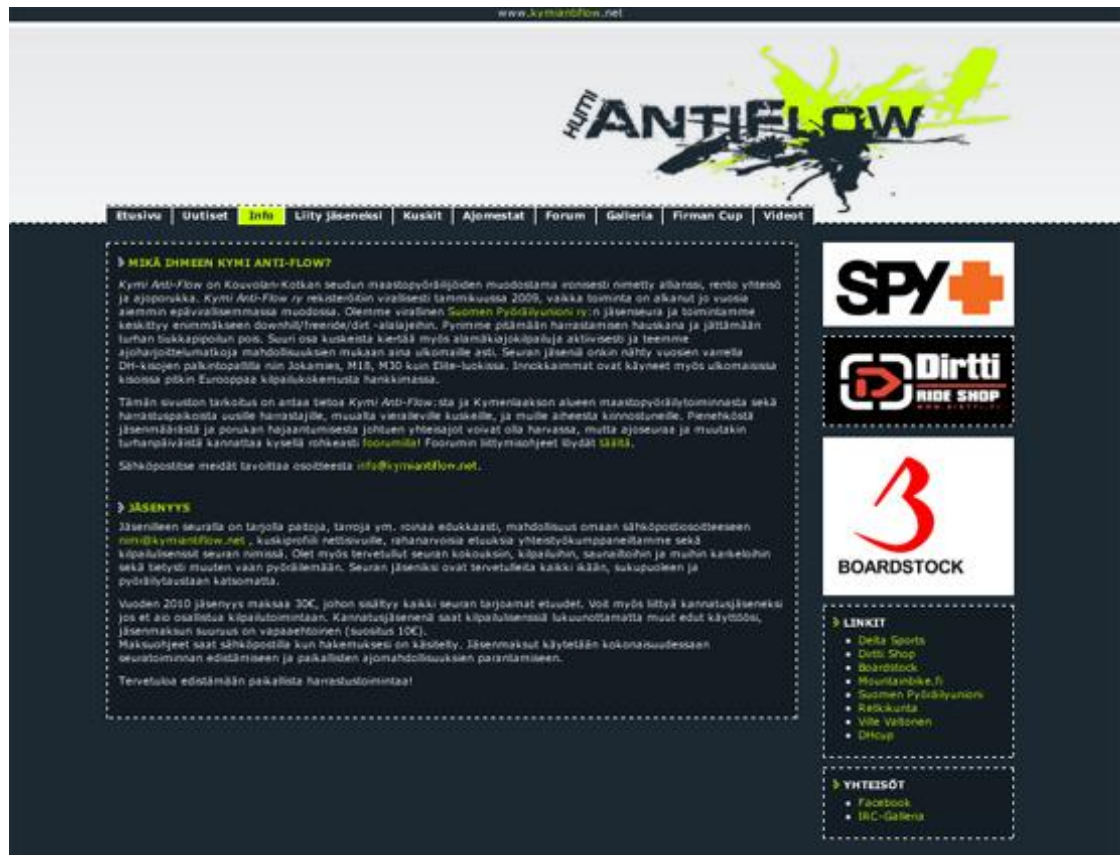

Kuvio 7. Kymi Anti-Flow -sivuston rakenne

5.4 Teema ja ulkoasu

WWW-sivuston ulkoasun suunnittelussa lähdetään yleensä liikkeelle ensisijaisesta kohderyhmästä eli käyttäjäkunnasta. Käyttäjäkunta vaikuttaa mm. käytettävään typografiaan, kuvitukseen, tekstin määrään ja väreihin (Korpela & Linjama 2005, 356).

Kymi Anti-Flow- yhdistyksen www-sivujen vanha ulkoasu (ks. kuvio 8) oli selkeä, linjamainen ja helppokäyttöinen. Ulkoasua haluttiin kuitenkin elävöittää kuvilla ja alamaäkipyöräilyyn liittyvillä elementeillä. Rakenne päätettiin pitää lähes ennallaan, jotta vanhoille käyttäjille ei tule uudistuksesta ärsyttäviä kokemuksia.

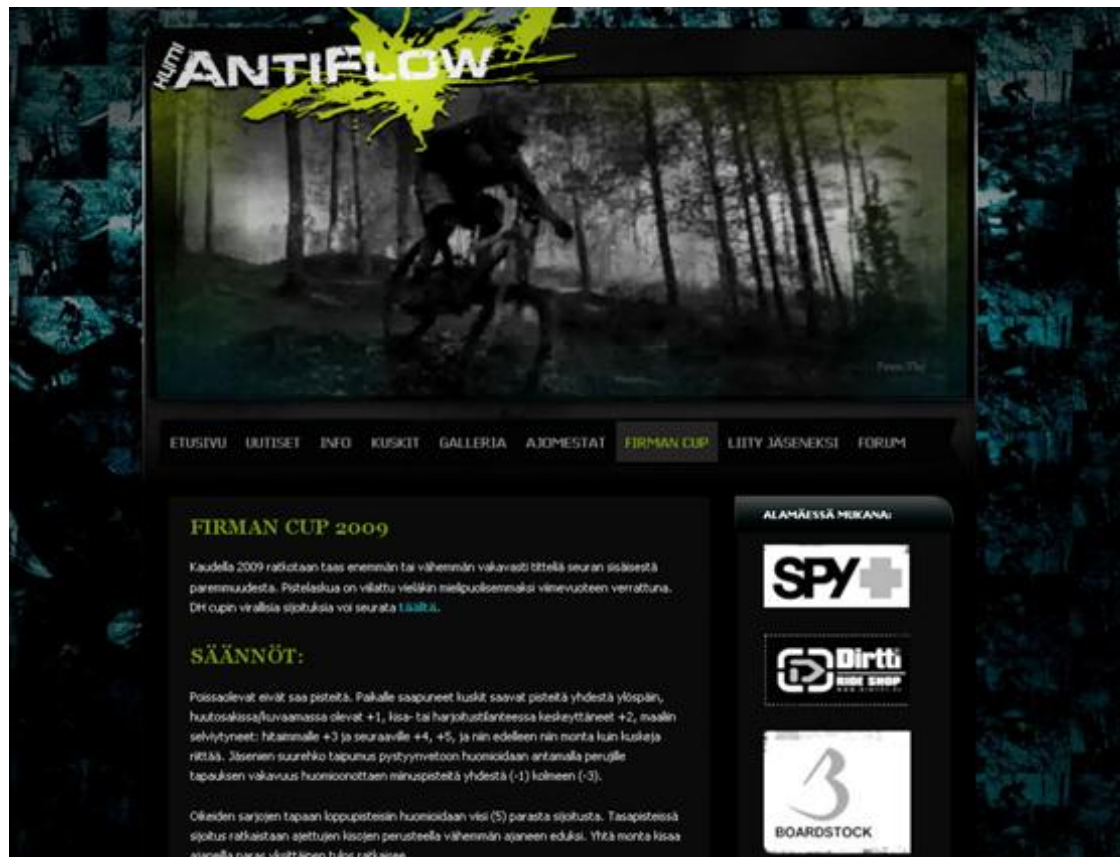

Kuvio 8. Kymi Anti-Flow -sivuston vanha ulkoasu

Kymi Anti-Flow -sivuston käyttäjäkunta muodostuu pääasiassa 15- 30 -vuotiaista alamäkiajosta kiinnostuneista nuorista. Luvussa 5.2 tutkittiin saman kohderyhmän vastaavia sivustoja, joita hyödyntäen sivuston ulkoasu toteutettiin. Esille nousseita elementtejä olivat mm. runsas kuvien käyttö, suuret taustakuvat, värien rikkaus sekä näyttävä navigaatio.

Ulkoasun suunnittelua eniten rajoitti Kymi Anti-Flow:n värikäs ja räiskyvä logo. Logo tuo esiin lajin vauhdikkuutta ja vaarallisia tilanteita. Toisaalta se kuvastaa hyvin myös Kymi Anti-Flow- yhdistyksen rentoa ja kaverillista menoa. Logon värit ovat neonvihreä ja valkoinen. Sen värit ja muoto oli otettava huomioon ulkoasussa ja fonttien valinnassa. Sivuston lisäväreiksi valittiin musta ja turkoosi. Sivuston värimaailmasta tuli enimmäkseen tumma, sillä se lisää uskottavuutta ja antaa tilaa muille kirkkaammille väreille, joita käytetään esimerkiksi teksteissä ja linkeissä.

Sivuston ulkoasusta tehtiin selkeä, vaikka siihen lisättiin erilaisia tekstuureja kuvaamaan alamäkipyöräilyn luonnetta. Logo sijoitettiin vasempaan yläkulmaan, jonka alle tehtiin pääkuva. Se toimii myös flash-banneri paikkana. Navigaatio sijoitettiin heti pääkuvan alapuolelle. Sisältöteksti sijoitettiin vasemmalle puolelle sisältöaluetta ja linkit sekä sponsorit sijoitettiin oikealle puolelle. Sivustolla liikuttaessa linkit ja sponsorit tulevat näkymään kaikkialla. Navigaatiosta voidaan valita mitä sisältöä näytetään. Näin pidetään navigaatiopalkin linkkimäärä sopivana, eikä sivuston rakenne muutu käyttäjää ärsyttävällä tavalla aina etusivulta poistuttaessa. Kuvio 9 esittää sivuston uutta ulkoasua.

Kuvio 9. Kymi Anti-Flow -sivuston uusi ulkoasu

5.5 Käyttöliittymä

Käyttöliittymällä tarkoitetaan tapaa, jolla ihminen käyttää jotain tietosisältöä tai palvelua. www-sivuston käyttöliittymän tulee olla toimiva ja sen tulee viestittää sisältö

selkeästi ja tiiviisti. Lukijan tulee löytää helposti haluamansa tieto (Korpela & Linjama 2005, 354).

Käyttöliittymän käytettävyydellä tarkoitetaan sitä, miten helppoa uuden käyttäjän on päästä sisälle palveluun, ja miten sujuvasti palvelua useasti käyttävä voi oppia tekemään toistuvat toimenpiteet nopeasti. Parhaimmillaan hyvin suunniteltu käyttöliittymä on käyttäjälle näkymätön (Mts. 354).

Www-sivustossa käytettävyyteen vaikuttaa tasapainoisen ulkoasun lisäksi sivuston navigaatio. Sen tulee toimia pääasiallisena työkaluna, jolla käyttäjä voi liikkua sivustolla eri sisältösivujen välillä. Navigaation pitäisi olla helppokäyttöinen ja samalla opastaa käyttäjää hänen sijainnistaan. Lisäksi sen sijainti ja toiminnot tulisi pysyä sivustolla samanlaisina kaikkialla, jotta käyttäjä voisi vaivatta liikkua sivustolla, eikä tuntisi oloaan turhautuneeksi missään tilanteessa. (Jenkins 2009, 142.)

Kymi Anti-Flow - sivuston navigaatio toteutettiin sivuston rakenteen pohjalta horisontaaliseksi valikoksi. Valikolle tuo kontrastia musta taustaväri ja linkkien väri käyttäjän toimintojen mukaan. Navigaatioon toteutettiin myös hiiren liikkeitä seuraava animaatio, joka tuo harmaan laatikon osoitetun valikkolinkin päälle. Tällä kokonaisuudella saatiin haluttu, selkeä ja näyttävä päävalikko, joka toimii samalla oppaana käyttäjälle.

5.6 WWW- Sivuston typografia

Web-sivujen fontit asettavat omat haasteensa suunnittelutyölle. Se, mikä näyttää paperilla hyvältä, ei välttämättä toimikaan Internet- sivulla yhtä hyvin. Vaikka digitaalinen media antaa typografialle uusia ulottuvuuksia, se myös rajoittaa tyylien ja kirjainten käyttöä. WWW-suunnittelussa vaaditaankin toisenlaista typografian tunte-
musta kuin taitto- ja painotyössä (Laak 2006).

Painettu fontti pysyy sellaisena kuin se painovaiheessa oli ja näyttää aina samalta. Digitaalinen fontti sen sijaan on erilainen eri näyttölaitteilla ja asetuksilla. Digitaalisen fontin näkyminen käyttäjälle Internet- selaimessa riippuu siitä, onko kyseistä fonttia saatavilla käyttäjän käyttämässä käyttöjärjestelmässä tai ohjelmistossa. (Mts.) Kuvio 10 osoittaa maailmanlaajuisesti viisi yleisintä ja harvinaisinta fonttia eri käyttöjärjestelmissä. (Combined font survey results 2010.)

MAAILMANLAAJUISESTI YLEISIMMÄT JA HARVINAISIMMAT FONTIT 6.3.2010		
KÄYTTÖJÄRJESTELMÄ JA FONTTI		ASENETTUNA (%)
 Helvetica		100.00%
 Lucida Grande		99.71%
 Tahoma		99.71%
 Microsoft Sans Serif		99.70%
 Verdana		99.61%
 04b_21		0.50%
 Minion Web		0.45%
 Helvetica Narrow		0.31%
 Gadget		0.15%
 Textile		0.05%

Kuvio 10. Maailmanlaajuisesti yleisimmät ja harvinaisimmat fontit

Digitaalisen fontin suurin etu on sen saavutettavuus. Digitaalinen teksti on jo valmiiksi digitaalisessa muodossa, jolloin esimerkiksi näkövammaisen on mahdollista lukea se ruudunlukijan tai pistekirjoitusnäytön avulla. Digitaalinen teksti on myös helpommin muokattavissa, kopioitavissa ja siirrettävissä toiseen ympäristöön tai päätelaitteeseen. Digitaalista tekstiä voidaan suurentaa vapaasti, kirjasin voidaan vaihtaa lukijalle mieleiseksi sekä värejä ja kontrastia muuttaa. Digitaalinen typografia näin

ollen poistaa merkittäviä painetun typografian rajoitteita ja lisää informaation saavutettavuutta. (Mts.)

5.6.1 Fonttilajit

Näkyvä fontti koostuu fonttikoosta, tyylistä ja fonttilajista. Usein sanalla ”fontti” tarkoitetaan fonttilajia. Lisäksi fonttilajista käytetään nimitystä ”kirjasinlaji” tai ”kirjainlaji”. Fontteja on kahta päätyyppiä: päätteellinen(antiikva) ja päätteetön(groteski). Päätteellisessä fontissa useimpien kirjainten viivat päättyvät pieneen pääteviivaan, joka on usein kirjainviivaan nähden kohtisuorassa. Päätteellisessä fontissa kirjainten eri viivat ovat usein eri paksuisia. Päätteettömässä fontissa ei pääteviivoja ole ja siksi sen kirjainten kaikki viivat ovat yleensä yhtä paksuja (Korpela & Linjama 2005, 372).

Päätteellinen fontti

Päätteellinen fontti(ks. kuvio 11) soveltuu hyvin painotuotteiden leipätekstiin ja rajoitetusti otsikoihin. Web-käytössä tilanne on lähes sama. Päätteellistä voidaan sanoa, että antiikvan käyttö koetaan usein viestiksi siitä, että kyse on selvästi leipätekstistä ja kirjallisesta esityksestä. Useimpien selaimien oletustekstityyppinä oleva Times tai Times New Roman on antiikvatyyppi. (Mts. 372.)

A (Times New Roman), A (Book Antiqua), A (Garamond)

Kuvio 11. Päätteellinen fontti

Päätteetön fontti

Groteski eli päätteetön fontti(ks. kuvio 12) on yleensä yhtenäisen paksuinen ja päätteetön. Groteskeja fonttilajeja ovat esimerkiksi Arial ja Helvetica, joista varsinkin ensin mainittu on käytettävissä useimmissa tietokoneissa. Groteski sopii hyvin otsikoihin ja web-sivulla myös leipätekstiin, etenkin sen korostettuihin osiin. Jos teksti on sivulla lähinnä kuvallista esitystä tukemassa, kuten lyhyehköinä kuvateksteinä, on groteski luonnollinen valinta. (Korpela & Linjama 2005, 372.)

A (Arial), A (Futura), A (Verdana)

Kuvio 12. Päätteetön fontti

5.6.2. Kymi Anti-Flow -sivuston fontit

Kymi Anti-Flow -sivuston leipätekstien fontti on Tahoma. Otsikkojen fontiksi valittiin Georgia. Sivuston ulkoasu on melko rosainen, joten fonttivalinnassa haettiin tyyliä, joka sopii sivustolle. Päänteellinen fontti otsikoissa tuo osaltaan rosoisuutta myös ulkoasuun ja on yhtenäinen sivuston ulkoasun kanssa.

5.7 Kuvat

Kun käyttäjä katsoo www-sivustolle ensimmäisen kerran, huomio kiinnittyy yleensä ensimmäisenä sivuston linjoihin ja väreihin. Värien jälkeen sivun huomiota herättävin osa ovat kuvat ja tekstit ovat huomioarvoltaan viimeisenä. Jos kuva on voimakas ja sivuston värimaailma vaatimaton, voi kuva saada ensisijaisenkin huomion osakseen. (Korpela & Linjama 2005, 202.)

Kuvien käytöllä voidaan tehostaa www-sivuston sanomaa sekä luoda näyttävyyttä sivustolle. Kuvat toimivat myös havainnoinnin apuvälineenä, ja parhaimmillaan tukevat sisältötekstiä. Sivuston graafiseen ilmeeseen vaikuttaa myös tekstien ja kuvien suhde ja näihin liittyvä eräs seikka, joka usein unohtuu eli tyhjä tila. Mikäli tyhjä tila on unohdettu, sivu vaikuttaa helposti liian täyteen ahdetulta. Tyhjä tila myös herättää mielenkiintoa ja luo jännitteitä. (Mts. 202.)

5.7.1. Kymi Anti-Flow -sivuston kuvat

Kymi Anti-Flow -sivuston vanha ulkoasu ei sisältänyt paljoakaan kuvia. Alamäkipyöräily on pääosin nuorille suunnattu laji, ja sitä markkinoidaan suurilla sekä tunteita herättävillä kuvilla. Vastaavat sivustot (ks. luku 5.2) sisälsivät paljon isoja kuvia, jotka kuvastavat lajin vauhdikkuutta ja vaarallisuutta. Samaa henkeä pyrittiin tuomaan myös uudistetulle sivustolle kuvien kautta. Tarkoitus oli herättää välitön kiinnostus sivustoon, kun käyttäjä vieraillee sivustolla ensimmäisen kerran.

Uudistettuun sivustoon suunniteltiin suuri taustakuva, joka kertoo mistä sivustossa on kyse. Bannerikuviksi(ks. Liite 1) suunniteltiin 6 erilaista kuvakollaasia, jotka kuvaisivat mahdollisimman hyvin eri osioiden sisältöä. Lisäksi etusivulle toteutettiin Flash-video, jossa eri kuvat toistuvat vauhdikkaasti. Tämä toi vauhdin tuntumaa heti sivulle tultaessa. Värimaailma pidettiin yhtenäisenä kaikissa kuvissa sekä videossa.

Bannerikuvat kuvattiin Canon 350D –kameralla. Kuvaukset järjestettiin Kotkan seudun alueella. Paikkoina toimivat muun muassa ajoharjoittelurata, urheilukenttä sekä Kotkan keskusta. Kuvat käsiteltiin Adobe Photoshop -ohjelmalla. Kuviin pyrittiin saamaan vauhdin lisäksi rentoa henkeä, ja Photoshopilla kuvia muokattiin tämän mukaisiksi.

6 KYMI ANTI-FLOW RY SIVUSTON TOTEUTUS

6.2 Joomla!-n asennus

Joomla!-n asennus aloitetaan purkamalla asennuspaketti haluttuun kansioon. Purkamisen jälkeen asentaminen tapahtuu Internet-selaimella (vrt 4.2). Asennusvaiheessa Joomla!-n asennus tarkistaa palvelimen asetukset ja opastaa käyttäjää eri asetusten valinnoissa. Asennus sisältää seitsemän eri vaihetta, joista kolme ensimmäistä vaihetta kuuluu esiasennukseen ja neljä viimeistä varsinaiseen asennukseen.

Esi-asennuksen ensimmäisessä vaiheessa valitaan asennusohjelman käyttämä kieli. Toisessa vaiheessa asennusohjelma tarkistaa järjestelmän asetukset, jotta Joomla!-sivusto voi toimia oikein. Kolmannessa vaiheessa tulee tiedot Joomla!-n lisenssistä. Joomla! on julkaistu GNU GPL- lisenssin alaisuudessa.

Varsinaisen asennuksen ensimmäinen vaihe on MySQL- tietokannan asetusten määrittäminen. Tekstikenttiin syötetään palvelimen nimi, tietokannan käyttäjätunnus sekä salasana ja viimeiseksi tietokannan nimi. Lisäasetuksina on myös mahdollisuus

tuhota vanhat taulut tietokannasta, varmuuskopioida vanhat taulut, asentaa esimerkkitiedot Joomla!-aan sekä luoda tauluille etuliite, joka on oletuksena *jos_*. Kymi Anti-Flow - sivuston palvelimen nimi on *kymiantiflow.net*. MySQL- tietokannan käyttäjätunnus *uno03898* ja tietokannan nimi *uno3898*. Taulujen etuliitteenä käytettiin *kaf*.

Varsinaisen asennuksen toisessa ja kolmannessa vaiheessa sivustolle annetaan nimi ja ylläpitäjän sähköpostiosoite ja salasana. Lisäksi voidaan asentaa esimerkkiartikkelit, ja tämä onkin suotavaa Joomla!-n uusille käyttäjille. Sivuston nimeä käytetään Joomla!-sta lähetetyistä sähköposteista. Sivuston nimeksi annettiin Kymi Anti-Flow.

Lopuksi asennus on valmis. Viimeinen tehtävä on poistaa asennushakemisto. Tämän jälkeen sivusto on käyttövalmis.

6.2 Sivupohjan luonti Joomla!-aan

Kymi Anti-Flow yhdistyksen sivupohjan piti toiminnoiltaan ja ulkoasultaan tukea yhdistyksen ilmettä ja vaadittuja ominaisuuksia, joten sivupohja suunniteltiin ja toteutettiin itse. Tavoitteena oli tehdä validia XHTML- ja CSS- koodia noudattaen World Wide Web Consortium (W3C) standardeja. Näin sivustosta saadaan tavoitettava, käytettävä ja hakukoneoptimoitu.

Sivupohja sisältää tiedostot, joilla hallinnoidaan sivun ulkoasua. Images- kansion lisäksi sivupohja sisältää seuraavat tiedostot:

- `templateDetails.xml`
- `index.php`
- `template_thumbnail.png`
- `css/styles.css`

6.2.1 TemplateDetails.xml

TemplateDetails.xml sisältää metatiedot sivupohjasta itsestään eli sivupohjan nimen, tekijän, luontipäivämäärän, jne. Tiedosto sisältää tiedot kaikista tiedostoista, joista sivupohja muodostuu eli indeksi-tiedostot, CSS- tyyli-tiedostot, mediatiedostot (esim. kuvat) sekä kaikki muut tiedostot, joita sivupohja käyttää.

6.2.2 Index.php

Index.php- tiedosto määrittelee sivupohjan taiton ja rakenteen. Se on sivupohjan keskeinen tiedosto, jonka kautta sisältö haetaan tietokannasta ja esitetään käyttäjälle.

6.2.3 styles.css

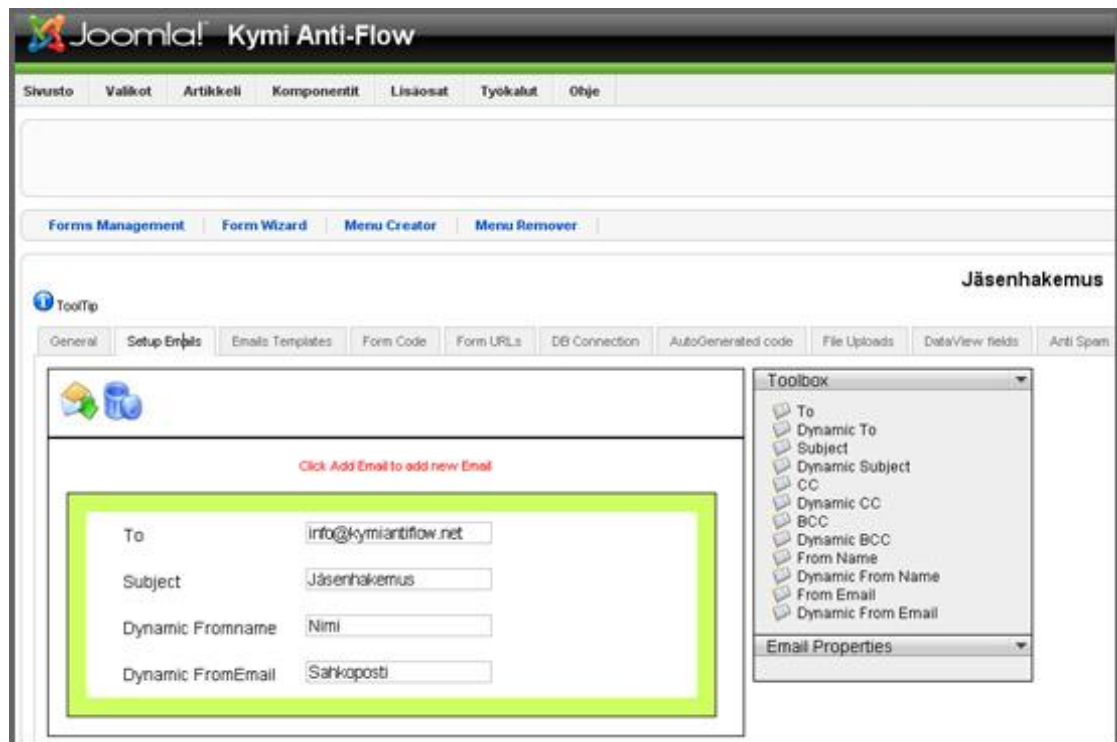
Styles.css määrittelee sivustossa käytetyt tyylit. Tyyleillä tarkoitetaan fontteja, värejä sekä taustakuvia. Tiedoston avulla saadaan sisältö esitettyä halutulla tavalla.

6.3 Lisäosat

Kymi Anti-Flow -sivuston vaatimuksiin kuuluivat jäsenlomake ja kuvagalleria. Näiden ominaisuuksien toteuttamiseen löytyy lukuisia toistaan parempia lisäosia. www.joomla.org- sivustolta löytyy suuri määrä eri lisäosia kategorioittain. Sivustolla käyttäjillä on mahdollisuus antaa pisteitä eri lisäosille niiden toimivuuden ja käytettävyyden mukaan. Käyttäjien antamat pisteet toimivat myös pääasiallisena valintaperusteena tarvittavien lisäosien valinnalle.

6.3.1 Chrono forms

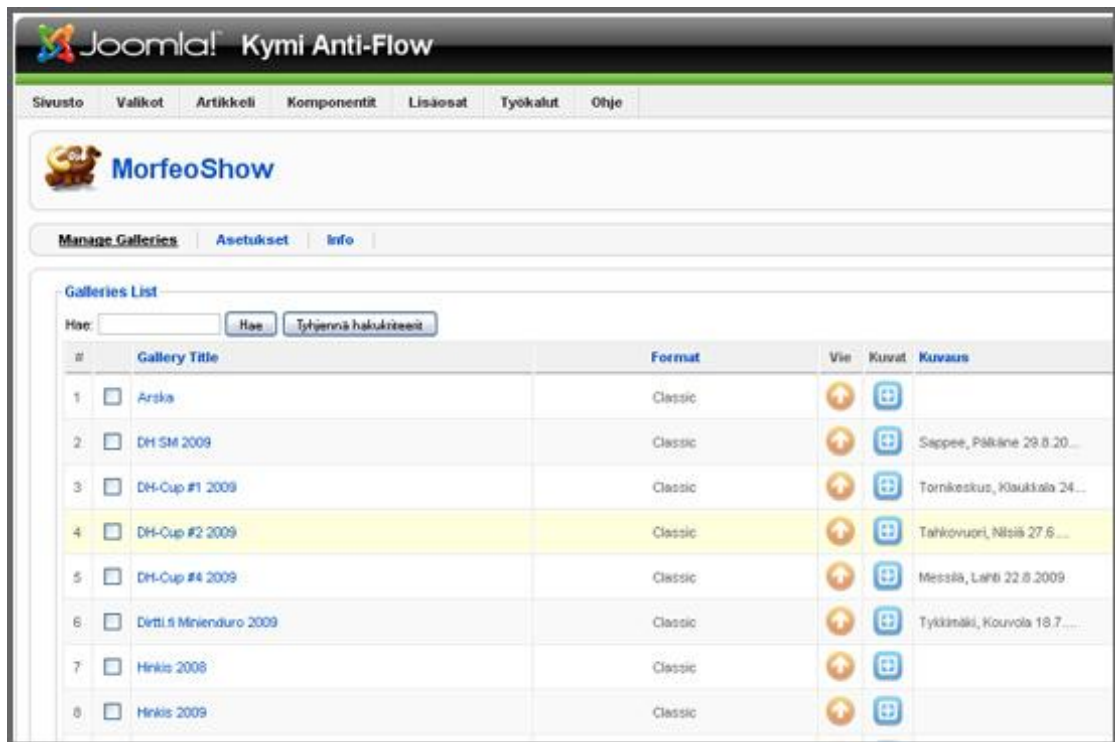
Jäsenlomakkeen toteutukseen valittiin lomakepohja-lisäosa nimeltä Chrono forms(ks. kuvio 13). Lisäosalla on mahdollista toteuttaa lomakkeet joko ohjelmoiden tai graafisen käyttöliittymän avulla. Chrono forms mahdollistaa myös käyttäjiä opastavien ilmoitusten ns. tooltippien luomisen. Ilmoitukset kertovat, jos jonkin tekstikentän sisältö on tyhjä tai muodoltaan väärä. Lomakkeita on myös mahdollista kopioida ja muokata rajattomasti esimerkiksi CSS:n avulla.

Kuvio 13. Chrono forms -lisäosa

6.3.2 Morfeoshow

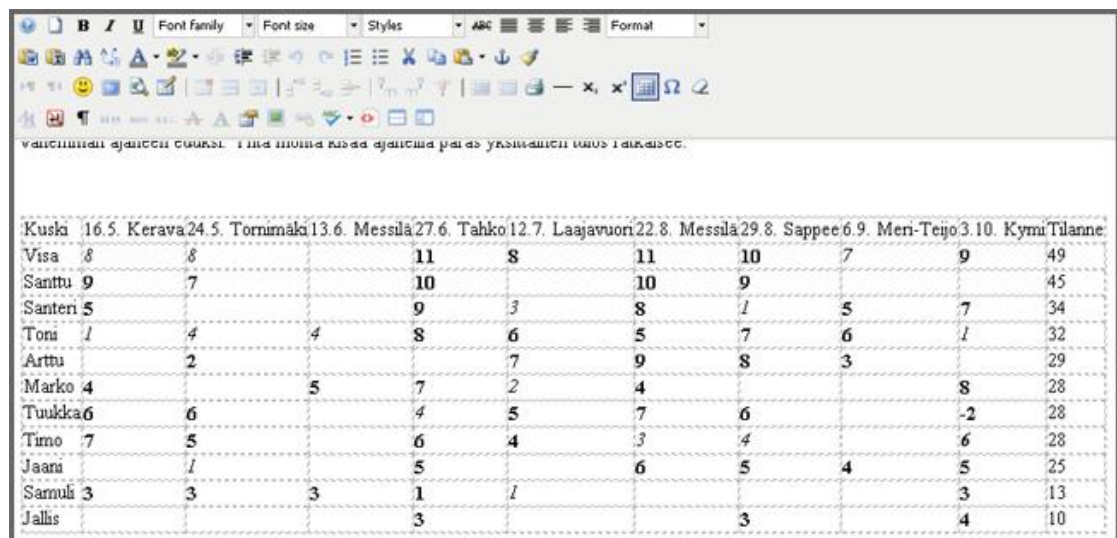
Kymi Anti-Flow -sivuston kuvagalleriassa ja kuskiesittelystä käytettiin MorfeoShow-nimistä (ks. kuvio 14) lisäosaa. Lisäosaan on mahdollista lisätä ja poistaa kuvia, sekä luoda useita gallerioita erilaisilla tyyeillä. Osa tyyeistä on toteutettu Flash - teknologian avulla ja osa Javascriptillä. Tyyeitä on myös mahdollista muokata CSS:n avulla.

Kuvio 14. Morfeoshow –lisäosa

6.3.3 JCE Editor

JCE Editor(ks. kuvio 15) on tehokas työkalu sisällön muokkaamiseen, sillä se tarjoaa Joomla!-n oletus editoria(TinyMCE) paremmat ominaisuudet. JCE nopeuttaa linkkien ja sisältökuvien laittoja. Lisäksi se tarjoaa mainion html-editorin, jonka avulla voi tehdä toiminnallisuuksia sisältösivuille.

Kuvio 15. JCE Editor- sisällön muokkaus työkalu

6.4 Hakukoneoptimointi

Hakukoneoptimoinnilla pyritään parantamaan verkkosivuston sijoituksia hakukoneiden hakutulosten luettelossa tiettyjä hakusanoja käyttäessä. Tavoitteena on saada verkkosivusto hakutulosten kärkeen ja hakija valitsemaan kyseinen sivusto.

(Crowder & Severdia 2009, 311.)

Hakukoneoptimoinnin tuloksiin optimoinnin tekijä ei voi täysin vaikuttaa, sillä tulokset ovat riippuvaisia myös muiden sivustojen linkityksistä optimoidulle sivustolle. On kuitenkin useita tekijöitä, joilla sivuston tekijä voi vaikuttaa oman sivuston näkyvyyteen hakukoneissa. Vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi sivuston rakenne, otsikointi sekä vaihtoehtoiset tekstit kuville ja linkeille. Lisäksi Joomla!-n avulla voidaan muokata sivuston avainsanoja (eng. keywords) ja kuvausta (eng. description). Joomla! tarjoaa myös hakukoneystävällisten URL-osoitteiden (eng. Search engine friendly urls) käytön. (Mts. 311.)

6.4.1 Avainsanat

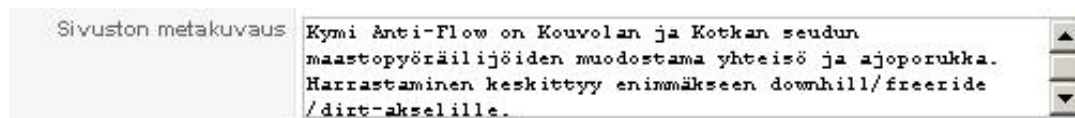
Sivuston hakukoneystävällisyyttä voidaan parantaa sivuston avainsanoilla (ks. kuvio 16) (eng. keywords). Avainsanojen tulisi kuvata mahdollisimman hyvin sivuston sisältöä. Kymi Anti-Flow -sivuston kohderyhmä on ala-mäki ajosta kiinnostuneet nuoret (vrt. 2.1), joten hakusanoiksi valittiin ala-mäkipyöräily sanastoa.

Sivuston meta-avainsanat	Kymi AntiFlow, downhill, freeride, mtb, dh, fr, Visa Linnala, Kotka, Kouvola, maastopyöräily
---------------------------------	--

Kuvio 16. Kymi Anti-Flow -sivuston avainsanat

6.4.2 Sivuston kuvaus

Sivuston kuvaus (ks. kuvio 17) on tiivistetty kuvaus sivuston sisällöstä. Sen tulisi sisältää korkeintaan 250 merkkiä. Sivuston kuvaus näkyy hakukoneiden sivustolistauksen yhteydessä. (Jenkins, 601.)

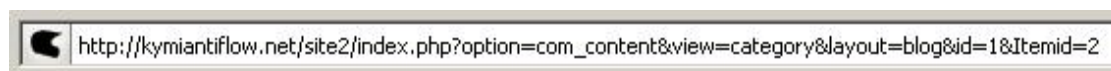

Kuvio 17. Kymi Anti-Flow -sivuston kuvaus

6.4.2 Hakukoneystävälliset URL- osoitteet

Hakukoneystävälliset URL- osoitteet kertovat sivuston sisällöstä selkeällä kielellä ilman parametreja. Osoite voi sisältää esimerkiksi sisältöä kuvaavan sanan. Hakukoneystävällisissä URL- osoitteissa myös sisällöstä kertovat parametrit käännetään selkeään muotoon. Hakukoneystävälliset URL- osoitteet ovat samalla miellyttävämpiä käyttäjälle, sillä selkeästi esitetty URL- osoite jää monimutkaisia parametrisarjoja helpommin käyttäjän mieleen. (Blakeley Silver, 256.)

Alla on esimerkkikuvat (ks. kuvio 18 ja kuvio 19) normaalista URL- osoitteesta ja Kymi Anti-Flow -sivustossa käytetystä hakukoneystävällisestä URL- osoitteesta.

Kuvio 18. Kymi Anti-Flow -sivuston Uutiset- osion alkuperäinen osoite

Kuvio 19. Kymi Anti-Flow -sivuston Uutiset- osion hakukoneystävällinen URL- osoite

6.5 Tietoturva

Joomla! on maailmanlaajuisesti hyvin suosittu, joten se kiinnostaa myös hakkereita. Uusien versioiden myötä Joomla!:n tietoturva kehittyy jatkuvasti, ja paras tapa suojautua tietoturva-aukoilta on varmuuskopioida sivusto ja tietokanta, sekä päivittää käytössä oleva Joomla!:n versio ja sen lisäosat aina uusimpaan. Näiden lisäksi Kymi Anti-Flow - sivuston tietoturvaa parannettiin seuraavilla tavoilla:

Tietokantataulujen etuliitteen muuttaminen

Joomla! - sivuston tietokannan oletus-etuliite taululle on *jos_*. Suurin osa tietokantahyökkäyksistä kohdistuu Joomla!:n käyttäjätiedot sisältävään tauluun *jos_users*. Vaihdamalle etuliite johonkin muuhun lyhenteeseen voidaan vähentää riskiä joutua tietokantahyökkäyksen kohteeksi.

Lisäosien versionumeroiden piilottaminen

Monet tietoturva-aukot ilmenevät vain tietyissä lisäosien versioissa, joten on tärkeää, etteivät sivustossa käytettyjen lisäosien versionumerot näy julkisella puolella sivustoa.

Hakukoneystävälliset URL- osoitteet

Jos jokin lisäosa pitää sisällään tietoturva-aukon, on hakkerin mahdollista etsiä hakukoneiden kautta sivustoja, jotka sisältävät kyseisen lisäosan. Esimerkiksi Googlessa voidaan hakea lisäosaa komennolla:

```
allinurl:lisäosan nimi
```

Tällä komennolla Google palauttaa kaikki URL- osoitteet, jotka sisältävät merkkijonon "*lisäosan nimi*". Jos hakukoneystävälliset URL- osoitteet ovat käytössä, merkkijonoa "*lisäosan nimi*" ei näytetä URL- osoitteessa, jolloin myöskään Google ei näytä hakutuloksissa kyseistä sivustoa. Näin voidaan estää hakkereita löytämästä sivustoa, vaikka itse sivusto sisältäisikin lisäosan, jossa on tietoturva-aukko.

Tiedostojen oikeudet

Tiedostojen ja kansioiden käyttöoikeudet tallennetaan tiedostoon nimeltä *.htaccess*. *.htaccess*- tiedosto pitää sisällään sivuston käyttöoikeudet, salasanan ja muut suojausasetukset. *.htaccess*- tiedosto kontrolloi hakemistoa, jossa se sijaitsee sekä kaikkia sen alihakemistoja. Suositellut oikeudet ja niiden tarkoitukset kansioille ja tiedostoille Joomla!-ssa ovat:

Kansiot: 755

Omistaja: Luku, Kirjoitus ja Suoritus

Ryhmä: Luku ja Suoritus

Muut: Luku ja Suoritus

Tiedostot: 644

Omistaja: Luku ja Kirjoitus

Ryhmä: Luku

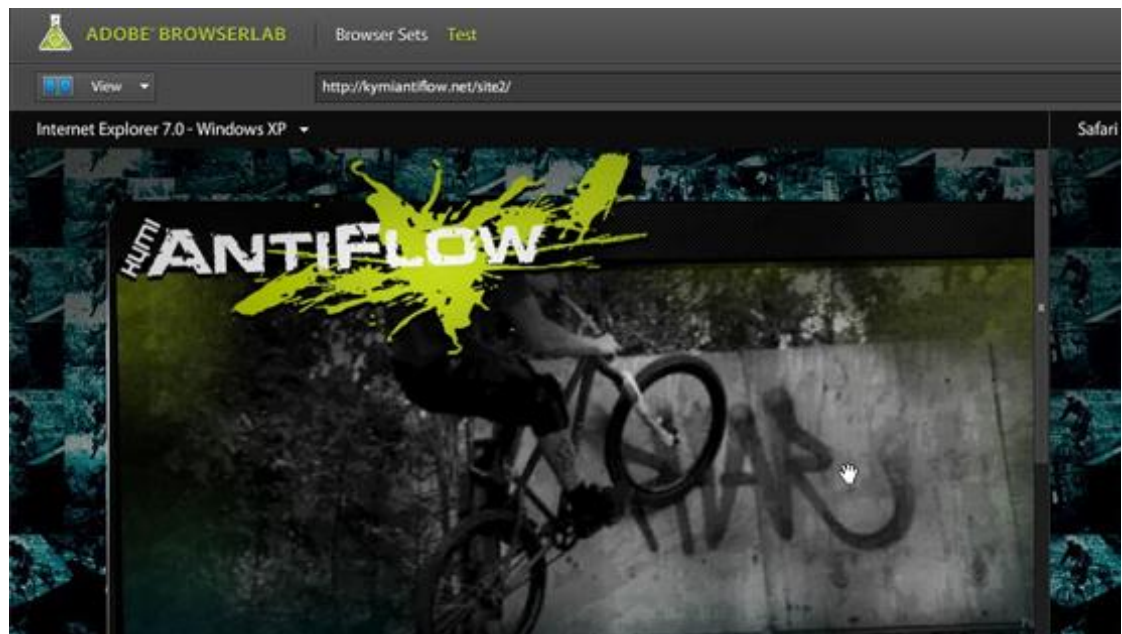
Muut: Luku

6.6 Testaus

Kymi Anti-Flow -sivuston vaatimuksina oli, että sivusto toimii uusimmilla selaimilla. Lisäksi sivuston tuli täyttää W3C:n vaatimukset validin koodin osalta. Testaukseen kuului myös linkkien toimivuuden testaus sekä näkyvyys erikokoisilla näyttöresoluutioilla. Testauksen aikana syntyi myös jatkokehitysideoita, joita voidaan hyödyntää myöhemmin sivuston kehityksessä.

Selaintestauksessa hyödynnettiin Adobe Browser Lab – selainohjelmaa (ks. kuvio 20). Ohjelmalla voidaan simuloida eri selaimia. Tämä säästää testaajan aikaa, sillä koneelle ei tarvitse asentaa eri selaimia testausta varten. Testattaviksi selaimiksi valittiin Internet Explorer 7 ja 8, Mozilla Firefox, Google Chrome, Apple Safari sekä Opera. Edellä mainitut selaimet olivat käytetyimpiä selaimia Helmikuussa 2010. Testaus

osoitti, että sivusto toimii kaikilla selaimilla samalla tavalla lukuun ottamatta pientä kirjainkoon vaihtelua.

Kuvio 20. Adobe Browser Lab -ohjelma

Linkkien toimivuus testattiin Joomla!:n ylläpitoliittymän sisällä sekä sivuston julkisella puolella. Ainoa ongelma esiintyi jäsenlomakkeen lähettämisen yhteydessä. Kun käyttäjä lähettää jäsenilmoituksen sähköpostitse, ohjataan hänet Kiitos-sivulle. Kiitos-sivu on piilotettu valikosta, joten siihen ei pääse kuin jäsenlomakkeen lähetyksen tai URL:n muokkaamisen kautta. Tämä toiminto aiheutti päävalikon opas-toiminnon toimimattomuuden, sillä Kiitos-sivulla oltaessa opas-toiminto ei tiedä millä sivulla ollaan, ja tällöin opas-toiminnon harmaa laatikko siirtyy näytön vasempaan reunaan. Opas-toiminnon korjaukseen ei keksitty toimivaa ratkaisua, joten sen korjaaminen kirjattiin jatkokehitysideoihin.

Www-sivuja selataan monilla erilaisilla laitteilla. Käyttäjillä on pöytätietokoneiden lisäksi kämmentietokoneita, matkapuhelimia ja erikokoisia kannettavia laitteita. Kaikilla näillä järjestelmillä on käytössä monia standardeja ja epästandardeja resoluutioita. Käytetyimmät resoluutiot ovat 1024 * 768 ja sitä suuremmat (Tammikuu 2010).

Kymi Anti-Flow -sivusto toimii parhaiten 1024 * 768 resoluutiolla ja sitä suuremmilla. Pienemmällä resoluutioilla sivusto ei mahdu näytölle, ja tällöin käyttäjä joutuu selaamaan sivustoa myös sivuttain.

7 YHTEENVETO

7.1 Yleinen arvio toteutuksesta

Opinnäytetyön tavoitteena (vrt. luku 1.3) oli uudistaa Kymi Anti-Flow -sivusto kohderyhmälle sopivaksi. Lisäksi sivuston tuli olla graafisesti näyttävä, ja palvella toimeksiantajan tarpeita myös ylläpidon osalta. Ulkoasua mietittäessä haettiin ideoita vastaavilta sivustoilta kuitenkin niitä kopioimatta. Ulkoasu poikkea kilpailijoista, kuvitus on humoristista ja näyttävää, mutta kuitenkin perusteltua ja yhteydessä lajin luonteeseen. Mielestäni ulkoasu sopii nyt paremmin kohderyhmälle, eli 15- 30-vuotialle nuorille.

Käytettävyys on huomioitu sivustolla mm. konsistenssin eli sivuston yhtenäisyyden kautta. Sivustolla on kauttaaltaan samanlainen värimaailma ja typografia. Lisäksi interaktiivisilla toiminnoilla, kuten linkeillä on omat selkeät värinsä. Sijoittelu on toteutettu siten, että logolla, kuvituksella, sisältötekstillä ja nostoilla on selkeät paikkansa, jotka toistuvat joka sivulla. Etusivua on korostettu bannerikuvan sijaan videolla. Käytettävyyteen olisi voitu panostaa vielä enemmän, mutta projektin edetessä huomattiin, että parhaan lopputulokseen päästään yhdistämällä käytettävyysasioita ja visuaalisia elementtejä sopivassa suhteessa.

Toimeksiantajalta saatu palaute oli pääosin positiivista. Sivusto valmistui keväällä 2010, ja saman vuoden kesän aikana Kymi Anti-Flow yhdistys sai runsaasti hyvää palautetta sivuston ulkoasusta. Erityisen vaikutuksen olivat tehneet humoristiset bannerikuvat. Sivuston valikossa ollut käyttäjää helpottava animaatio (vrt. luku 6.6) ei kuitenkaan ollut toiminut toivotulla tavalla, sillä vanhimmilla selaimilla se oli osoitta-

nut toimimattomuutta. Tästä syystä valikkoanimaatio otettiin kesän 2010 jälkeen pois käytöstä.

7.2 Joomla!:n soveltuvuus

Sivuston tekninen toteutus tehtiin Joomla! sisällönhallintajärjestelmällä, koska se oli osittain ennestään tuttu minulle ja osalle Kymi Anti-Flow yhdistyksen jäsenistä. Lisäksi Joomla!:aan liittyen löytyy paljon dokumentaatiota ja erilaisia keskustelupalstoja netistä. Koska tein sivuston yksin, oli tärkeää että apua toteutukseen pystyi löytämään helposti ja nopeasti.

Joomla! on sivuston ylläpitäjälle nopeasti opittava työkalu, ja käyttökin on pienen harjoittelun jälkeen helppoa. Tämän kokoisessa projektissa Joomla! tuntui oikealta valinnalta, joskin pienemmissä projekteissa harkitsisin yksinkertaisempia työkaluja. Mielestäni Joomla! sopii parhaiten keskisuurten sivustojen ylläpitoon.

7.3 Jatkokehitys ideat

Kymi Anti-Flow -sivuston uudistamisen pääarvo oli graafisella suunnittelulla. Yleisimessä onnistuttiin hyvin, mutta joihinkin osioihin jäi kehittämisen varaa.

Kuskit –osiosta saisi selkeämmän ja käyttäjäystävällisemmän, jos jokaisesta kuskista olisi saman tyylinen kuva ja lyhyt kuvaus allekkain. Tällä hetkellä kuskeista on linkkiliista, josta klikkaamalla kuskia pääsee katsomaan sitä tarkemmin. Edellä mainittu kehitysidea vähentäisi klikkausten määrää, ja kuskeja olisi nopeampi selata.

Lisäksi keskustelufoorumi on toteutettu phpBB-ohjelmistolla, joka erottaa keskustelufoorumin varsinaiselta sivustolta. Joomla!:aan on saatavilla ilmaisia lisäosia, jotka mahdollistavat foorumin käytön myös sisältösivulla. Tällä muutoksella saataisiin sivusto ja keskustelufoorumi huomattavasti yhtenäisemmän näköiseksi.

LÄHTEET

Blakeley Silver, T. 2009. Joomla! 1.5 Template Design. Birmingham. Packt Publishing Ltd.

Combined font survey results. Viitattu 6.3.2010.

<http://www.codestyle.org/css/font-family/sampler-CombinedResults.shtml>

Crowder, K. & Severdia, R. 2009. Using Joomla. O'Reilly Media.

Edison, P. 2008. The history on web design in a nutcase. Articlesbase. Viitattu 17.1.2010. <http://www.articlesbase.com/ecommerce-articles/the-history-of-web-design-in-a-nutshell-494582.html>

Jenkins, S. 2009. Web design for dummies. Indianapolis: Wiley Publishing.

Joomlan verkkosivut. Viitattu 1.2.2010. <http://www.joomla.org/about-joomla.html>

Joomla! –asennus ja päivitys. 2007. NagreMedia. Viitattu 3.2.2010.

http://www.joomlaportal.fi/index2.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=370&Itemid=26

Kankaanperä, T. 2008. Joomla! Sanasto. Viitattu 2.2.2010.

<http://www.joomlaportal.fi/content/view/453/44/>

Korpela, J. & Linjama, T. 2005. Web-suunnittelu. Porvoo: WS Bookwell.

Kymi Anti-Flow ry. 2008. Mikä ihmeen Kymi Anti-Flow?. Viitattu 15.1.2010.

<http://www.kymiantiflow.net/info/>

Laak, T. 2006. Saavutettavaa Typografiaa - Osa 1. 24.3.2006. Viitattu 14.3.2010.
<http://saavutettava.fi/artikkelit/saavutettavaa-typografiaa-osa-1/>

Selene, M. B. 2008. 6 Phases of the Web Site Design / Development Process. ide-
signstudios. Viitattu 25.1.2010. [http://www.idesignstudios.com/blog/web-
design/phases-web-design-development-process/](http://www.idesignstudios.com/blog/web-design/phases-web-design-development-process/)

Teeman, B. 2009. How many Joomla are there in the world?. Viitattu 1.2.2010.
[http://brian.teeman.net/joomla-sites-to-inspire-you/how-many-joomla-sites-are-
there-in-the-world.html](http://brian.teeman.net/joomla-sites-to-inspire-you/how-many-joomla-sites-are-there-in-the-world.html)

LIITTEET

Liite 1: Bannerikuvat

Uutiset

Liity jäseneksi

Info

Ajomestat

Firman Cup

Kuskit

